

CO₂-managementplan 2023-2025

Stork

Utrecht, 08 augustus 2024

Opgesteld door:

Huub Spit, Operations & energy coördinator
Eric Kersenmakers, HSE Advisor

Geaccordeerd door:

Richard Leegte, Manager HSSE

Stork
Van Deventerlaan 121
3528 AG Utrecht
Email: Richard.Leegte@stork.com

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	3
2	OVER STORK	4
	2.1 Activiteiten en organisatiegrens	4
	2.2 Beleidsverklaring	4
	2.3 Bedrijfs grootte	5
3	EMISSIE-INVENTARIS	6
	3.1 Uitgangspunten	6
	3.2 CO ₂ -footprint basisjaar	7
	3.3 Methode	9
4	ENERGIE MEETPLAN	11
	4.1 Planning meetmomenten emissies in Scope 1, 2 en zakelijk verkeer	11
5	STUURCYCLUS	12
6	TVB MATRIX	13
7	ENERGIEMANAGEMENT ACTIEPLAN	14
8	COMMUNICATIEPLAN	16
	8.1 Externe belanghebbenden en het communicatieplan	16
	8.2 Communicatieplan en interne belanghebbenden	16
	8.3 Projecten met gunningvoordeel	17
	8.4 Website	17
	8.5 Website SKAO	18
9	PARTICIPATIE	19
	9.1 Inventarisatie sector- en keteninitiatieven	19
	9.2 Actieve deelname	19
	9.3 Lopende initiatieven	19
	9.4 Deelname CO ₂ reductieprogramma's	20

1 INLEIDING

Stork bestaat voor de CO₂-Prestatieladder momenteel uit Stork RBL Europe en Stork Integrated Solutions en is gecertificeerd op trede 5 van de CO₂-Prestatieladder. Hiervoor rapporteert Stork halfjaarlijks haar CO₂-footprint en de voortgang ten opzichte van de CO₂-reductiedoelstellingen. In dit rapport wordt de gezamenlijke CO₂-footprint (emissie-inventaris) van het basisjaar 2019 en het jaar 2023 besproken.

In de voortgangsrapportage Stork 2023 is de historische voortgang CO₂-reductie besproken en zijn de doelstellingen verder uitgewerkt in deelindicatoren. Dit rapport is opgesteld in samenwerking met Stichting Stimular.

In dit rapport zijn naast de emissie-inventaris tevens een aantal andere aspecten opgenomen, die gerelateerd zijn aan eisen uit de CO₂-Prestatieladder. Hieronder een leeswijzer.

Tabel 1 Leeswijzer m.b.t. eisen uit de CO₂-Prestatieladder

Hoofdstuk in dit document	Eis CO ₂ -Prestatieladder
Hoofdstuk 2: Beschrijving van de organisatie	3.A.1
Hoofdstuk 3: Emissie-inventaris basisjaar (CO ₂ -footprint)	3.A.1
Hoofdstuk 4: Energie meetplan	2.C.2
Hoofdstuk 5: Stuurcyclus	2.C.2
Hoofdstuk 6: TVB-Matrix	2.C.2
Hoofdstuk 7: Energiemanagement actieplan	3.B.2
Hoofdstuk 8: Communicatieplan	3.C.2
Hoofdstuk 9: Initiatieven	1.D.1, 1.D.2. en 3.D.1.

2 OVER STORK

Hieronder volgt een korte beschrijving van de organisatie. Verdere informatie is te vinden op de website: <https://www.stork.com/nl>.

2.1 ACTIVITEITEN EN ORGANISATIEGRENSEN

Stork is de overkoepelende naam van de huidige organisatie, maar de ontstaansgeschiedenis van het bedrijf voert terug tot 1827, het jaar waarin de Nederlandse Fabriek van Werktuigen en Spoorwegmaterieel, kortweg Werkspoor, werd opgericht. In 1954 ging Werkspoor samen met de in 1868 opgerichte Machinefabriek Stork. Dit werd later ook de officiële bedrijfsnaam. Op 1 maart 2016 is Stork overgenomen door FLUOR Corporation (US). Inmiddels heeft Fluor bekend gemaakt Stork te willen verkopen.

Voor klanten die werkzaam zijn in de olie- en gasindustrie, de chemische en procesindustrie, de metaalindustrie, de elektriciteitsindustrie en de productie-industrie bieden we een breed scala aan geïntegreerde oplossingen en specialistische services voor alle activiteiten op het gebied van onderhoud, modificaties en asset integrity.

De assets van onze klant staan gedurende hun volledige levenscyclus centraal bij alles wat Stork doet. De oplossingen, producten en diensten en bedrijfsmiddelen van Stork, ondersteund door onze kernwaarden, versterken de concurrentiepositie van onze klanten. Efficiënt, duurzaam en veilig.

In een apart document, "Organisational Boundary Stork juli 2023", is de organisatiegrens voor het CO₂-bewust Certificaat uitgewerkt. Uitgangspunt is dat de gehele Nederlandse Stork organisatie gecertificeerd wordt op de CO₂-prestatieladder trede 5.

De organisatiegrens omvat de volgende entiteiten:

- Stork Asset Management Technology B.V
- Stork Gears & Services
- Stork Nederland B.V. met daarin
 - Istimewa B.V.
- Stork Thermeq B.V.
- Stork Turbo Blading B.V.
- Stork Turbo Service B.V.

Stork in het algemeen houdt zich bezig met (detail) ontwerp, fabricage, installatie, inspectie en onderhoud van industriële mechanische en elektrotechnische / instrumentale installaties. Industriële automatisering. Hydraulisch lossen en aanhalen van boutverbindingen. Kalibratie van meetinstrumenten en –apparatuur en roterende apparatuur. Uitvoeren van warmtebehandeling. Het uitvoeren van Niet-destructief onderzoek, Magnetisch onderzoek en Penetrant onderzoek en Positieve materiaal identificatie. Tenslotte met het uitvoeren van laswerkzaamheden. Asset Management Technology in het bijzonder houdt zich bezig met advisering en implementatie van asset managementsystemen op het gebied van strategie, reliability en integrity, service-providing en IT-systemen.

In september 2023 is tussen Fluor en Bilfinger een overeenkomst gesloten die er uiteindelijk toe heeft geleid dat per 1 april 2024 de Belgische, Duitse en Nederlandse Stork bedrijven onderdeel zijn van Bilfinger.

2.2 BELEIDSVERKLARING

Het belang van duurzaamheid is een belangrijk gegeven. Om hier bewust mee om te gaan streven wij naar een CO₂-bewuste bedrijfsvoering, om van daaruit een voortdurende verbetering van ons emissiereductiebeleid en een groeiende bewustwording van de medewerkers op de te reduceren emissies van onze activiteiten te realiseren.

2.3 BEDRIJFSGROOTTE

De totale CO₂-uitstoot van Stork bedroeg 12.159 Ton CO₂ in 2019 en 7.630 ton CO₂ in 2023. Hiervan komt ongeveer 3.800 Ton voor rekening van productie en 3.800 Ton voor overhead. Hierbij is uitgegaan dat 20% van het elektriciteitsverbruik en het gehele gasverbruik voor verwarming en het brandstofverbruik van de auto's is toe te schrijven aan de kantoren. Het gasverbruik voor productie, 80% van het brandstofverbruik en 80% van het elektriciteitsverbruik is toe te schrijven aan de productie. Deze verhouding voor elektriciteit is bepaald aan de hand van de energiebalansen van de fabrieken.

Stork valt daarmee qua CO₂-uitstoot in de categorie middelgroot bedrijf.

3 EMISSIE-INVENTARIS

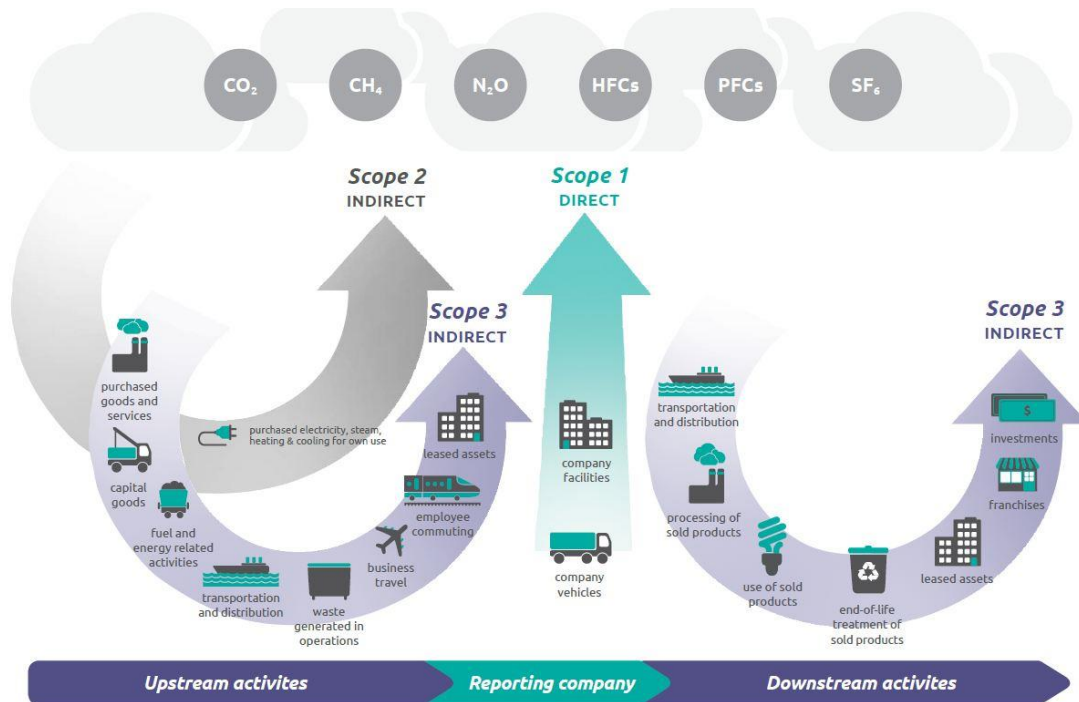
De CO₂-footprint geeft een inventarisatie van de totale hoeveelheid uitgestoten broeikasgassen: de GHG emissies. De inventarisatie is een verantwoording van eis 3.A.1 van de CO₂-Prestatieladder en is uitgevoerd conform de norm ISO 14064-1 § 9.3.1. In Tabel 3 in dit rapport is een kruistabel opgenomen.

3.1 UITGANGSPUNTEN

Scopes

In het GHG-protocol wordt een onderscheid gemaakt in scope 1, 2 en 3-emissies. Scope 1 betreft de directe GHG-emissies, scope 2 betreft de indirecte GHG-emissies binnen de eigen bedrijfsvoering. Scope 3 betreft emissies in de keten, waarin ook zakelijk verkeer met privé-auto's, OV en het vliegtuig is opgenomen.

In onderstaand figuur zijn de scopes toegelicht:

Omdat deze rapportage voor de CO₂-prestatieladder van de SKAO is, wordt scope 1 apart gerapporteerd en scope 2 incl. zakelijk verkeer uit scope 3 apart gerapporteerd.

Referentiejaar en rapportagejaar

In dit rapport zijn de CO₂-footprints van het jaar 2019 en 2023 opgenomen, waarvan 2019 het referentiejaar is voor de CO₂-reductiedoelstellingen.

Vestigingen

Het hoofdkantoor van Stork is gevestigd in Utrecht. Het hoofdkantoor wordt gedeeld met de andere Stork entiteiten.

De emissie-inventaris neemt de footprint van de vestigingen in Hengelo, Moerdijk, Almere, Sneek, Rotterdam, Groningen, Utrecht, Rotterdam Botlek, Veghel, Elsloo en Vlissingen mee.

Verantwoordelijken

Huub Spit is verantwoordelijk voor de dataverzameling en dataverbetering.

Eric Kersemakers heeft een coördinerende functie en bewaakt de PDCA-cyclus voor CO₂-reductie en de activiteiten die hieraan gekoppeld zijn.

Beiden rapporteren aan Richard Leegte, de Manager HSSE (Health Safety Security and Environment). Richard Leegte rapporteert aan Alejandro Escalona (VP business Line Europe).

3.2 CO₂-FOOTPRINT BASISJAAR

Tabel 2 toont de CO₂-footprint van Stork in 2019. De totale CO₂-uitstoot was 12.159 ton CO₂, waarvan 59 % in scope 1 en 41 % in scope 2 (incl. zakelijk verkeer uit scope 3).

Tabel 2 Totale CO₂-uitstoot Stork in 2019 (in ton CO₂)

	Thema			CO ₂ -parameter		CO ₂ -equivalent	
CO₂ scope 1							
Aardgas voor verwarming	Brandstof & warmte	570.294	m ³	1,89	kg CO ₂ /m ³	1.077	ton CO ₂
Aardgas voor productie	Brandstof & warmte	7.200	m ³	1,89	kg CO ₂ /m ³	13,6	ton CO ₂
Propaan	Brandstof & warmte	27.521	liter	1,73	kg CO ₂ /liter	47,5	ton CO ₂
Personenwagen benzine	Zakelijk verkeer	374.075	liter	2,88	kg CO ₂ /liter	1.021	ton CO ₂
Personenwagen diesel	Zakelijk verkeer	967.139	liter	3,31	kg CO ₂ /liter	3.200	ton CO ₂
Bestelwagen benzine	Zakelijk verkeer	10.893	liter	2,88	kg CO ₂ /liter	31,4	ton CO ₂
Bestelwagen diesel	Zakelijk verkeer	530.224	liter	3,31	kg CO ₂ /liter	1.755	ton CO ₂
				Subtotaal scope 1		7.146	ton CO₂
CO₂ scope 2 incl. zakelijk verkeer							
Ingekochte elektriciteit	Elektriciteit	7.320.323	kWh	0,649	kg CO ₂ /kWh	4.751	ton CO ₂
Waarvan groene stroom uit biomassa en windkracht	Elektriciteit	2.185.722	kWh	-0,649	kg CO ₂ /kWh	-1.266	ton CO ₂
Warmte uit warmtenet	Brandstof & warmte	1.890	GJ	36,0	kg CO ₂ /GJ	68	ton CO ₂
Elektrische auto's	Zakelijk verkeer	75.967	kWh	0,649	kg CO ₂ /kWh	49,3	ton CO ₂
Gedeclareerde km personenwagen	Zakelijk verkeer	1.146.504	km	0,22	kg CO ₂ /km	252	ton CO ₂
Deelwagen	Zakelijk verkeer	1.005.175	km	0,22	kg CO ₂ /km	221	ton CO ₂
Vliegtuig (700-2.500 km)	Zakelijk verkeer	4.697.785	km	0,2	kg CO ₂ /km	940	ton CO ₂
				Subtotaal scope 2		5.014	ton CO₂
Totaal						12.159	ton CO₂

Tabel : Totale CO₂-uitstoot Stork in 2023 (in ton CO₂)

	Thema			CO ₂ -parameter		CO ₂ -equivalent	
CO₂ scope 1							
Aardgas voor verwarming	Brandstof & warmte	405.204	m ³	2,08	kg CO ₂ /m ³	842	ton CO ₂
Aardgas voor productie	Brandstof & warmte	5.900	m ³	2,08	kg CO ₂ / m ³	12	ton CO ₂
Propaan	Brandstof & warmte	27.742	liter	1.73	kg CO ₂ /liter	48	ton CO ₂
Personenwagen benzine	Zakelijk verkeer	475.896	liter	2,82	kg CO ₂ /liter	1.343	ton CO ₂
Personenwagen diesel	Zakelijk verkeer	149.137	liter	3,26	kg CO ₂ /liter	486	ton CO ₂
Bestelwagen benzine	Zakelijk verkeer	13.340	liter	2,82	kg CO ₂ /liter	38	ton CO ₂
Bestelwagen diesel	Zakelijk verkeer	439.903	liter	3,26	kg CO ₂ /liter	1.432	ton CO ₂
				Subtotaal scope 1		4.201	ton CO₂
CO₂ scope 2 incl. zakelijk verkeer							
Ingekochte elektriciteit	Elektriciteit	5.804.178	kWh	0,456	kg CO ₂ /kWh	2.647	ton CO ₂
Waarvan groene stroom uit zonne/wind energie	Elektriciteit	0	kWh	-0,456	kg CO ₂ /kWh	0	ton CO ₂
Warmte uit warmtenet	Brandstof & warmte	1.802	GJ	25,4	kg CO ₂ /GJ	46	ton CO ₂
Elektrische auto's	Zakelijk verkeer	430.367	kWh	0,456	kg CO ₂ /kWh	196	ton CO ₂
Gedeclareerde km personenwagen	Zakelijk verkeer	674.927	km	0,193	kg CO ₂ /km	130	ton CO ₂
Deelwagen in km	Zakelijk verkeer	172.500	km	0,193	kg CO ₂ /km	33	ton CO ₂
Vliegverkeer	Zakelijk verkeer	2.289.598	km		kg CO ₂ /km	377	ton CO ₂
				Subtotaal scope 2 & zakelijk verkeer		3.429	ton CO₂
Totaal						7.630	ton CO₂

Verbranding biomassa

Verbranding van biomassa vond niet plaats bij Stork in 2019 en 2023.

GHG-verwijderingen

Er heeft geen broeikasgasverwijdering of compensatie plaatsgevonden bij Stork in 2019 en 2023.

Uitzonderingen

Er zijn geen noemenswaardige uitzonderingen te noemen op het GHG Protocol.

Belangrijkste beïnvloeders

Binnen Stork zijn geen individuele personen, faciliteiten, apparatuur, processen, systemen of andere variabelen te benoemen die een dermate invloed op de CO₂ footprint hebben dat deze alleen al zouden kunnen zorgen voor een significante verandering in de footprint.

Toekomst

De emissies in de paragrafen hierboven zijn vastgesteld voor het jaar 2019 e.v.. De verwachting is dat deze emissies in het komende jaren niet aan grote verandering onderhevig zullen zijn. Wel zal, gezien de doelstellingen van Stork, de CO₂-uitstoot de komende jaren dalen.

3.3 METHODE

Instrument

Voor het kwantificeren van de CO₂-uitstoot is gebruik gemaakt van de Milieubarometer. In dit instrument zijn alle verbruiken ingevuld, waarna de behorende CO₂-uitstoot automatisch wordt berekend. In Hoofdstuk 4 Energie meetplan is beschreven waar de brongegevens per energiestroom vandaan komen.

Emissiefactoren

De Milieubarometer gebruikt de emissiefactoren die overeenkomen met de website www.co2emissiefactoren.nl, conform CO₂-Prestatieladder handboek 3.1. De emissiefactoren in de Milieubarometer worden actueel worden gehouden door Stichting Stimular.

Onzekerheden

Bijna alle gebruikte gegevens voor de berekening van de CO₂-footprint zijn gebaseerd op facturen en/of werkelijk gemeten aantallen.

Vliegverkeer

Bij het opmaken van de 1^e CO₂ footprint is het vliegverkeer niet meegenomen i.v.m. de verwachting dat dit minder dan 1% invloed had op onze CO₂ uitstoot. Uit nader onderzoek in 2021 bleek dat het vliegverkeer in 2019 verantwoordelijk was voor ca. 9% van onze uitstoot en is besloten dit met terugwerkende kracht op te nemen in onze CO₂ footprint. Omdat de gegevens nog niet goed per juridische entiteit voorhanden waren in 2020 is voor de jaren 2019 en 2020 een schatting gemaakt voor de verdeling. Vanaf half 2021 zijn de gegevens per juridische entiteit voorhanden.

Berekening vliegverkeer

In 2019 is door de wereldwijd gevestigde Stork bedrijven ruim 13 miljoen kilometer gevlogen. Door als criterium te nemen vertrek of aankomst op Nederlandse, Belgische of in westelijk Duitsland gelegen luchthavens kon 4.697.569 km toegeschreven worden aan de Nederlandse vestigingen van Stork. Vervolgens is dit evenredig verdeeld over Stork RBL Europe en Stork Integrated Solutions.

Uitsluitingen

In het CO₂-Prestatieladder Handboek 3.1 is uitgesplitste rapportage van de CO₂-emissie-inventaris over alle broeikasgassen niet verplicht. Het is dus niet vereist deze niet-CO₂-broeikasgassen (CH₄, N₂O, HFC's, PFC's en SF₆) die vrijkomen bij operaties van het bedrijf, mee te nemen in de emissie-inventaris. Emissiefactoren van CO₂emissiefactoren.nl zijn uitgedrukt in CO₂-equivalenten.

Verder zijn de volgende emissies niet meegenomen in de inventaris, omdat deze minder dan 1% van het totaal uitmaken:

- Koudemiddelen en lasgassen (<0,5% van het totaal)¹
- Elektriciteitsverbruik en gasverbruik op vaste klantlocaties (<0,25% van het totaal)¹

¹ Om de relevantie te kunnen bepalen zijn deze emissies eenmalig berekend of ingeschat.

Verificatie

De emissie-inventaris van Stork is niet geverifieerd.

Rapportage volgens ISO 14064-1

Dit rapport is opgesteld volgens de eisen uit ISO 14064-1, paragraaf 9.3.1. ISO14064-1 bevat internationale richtlijnen over het kwantificeren en rapporteren van broeikasgas emissies voor bedrijven.

In Tabel 3 is een kruistabel gemaakt van de onderdelen uit ISO 14064-1 en de hoofdstukken in het rapport.

ISO 14064-1 § 9.3.1	Beschrijving	Hoofdstuk rapport
A	Beschrijving van de rapporterende organisatie	2
B	Verantwoordelijke persoon	3.1
C	Verslagperiode	3.1
D	Documentatie van de organisatorische grenzen	2
E	Documentatie van de rapporterende grenzen, incl. criteria vastgesteld door de organisatie om significante emissies te bepalen	3.1
F	Directe CO ₂ -emissies, andere emissies naar keuze	3.3
G	Beschrijving relevante biogene CO ₂ -emissies en -verwijderingen	3.2
H	Directe GHG verwijderingen	3.2
I	Toelichting op eventuele uitsluitingen	3.2
J	Indirecte GHG emissies	3.3
K	Basisjaar en Referentiejaar	3.1
L	Uitleg van wijziging of herberekening van het referentiejaar of andere historische data	3.1
M	Kwantificeringsmethoden	3.3
N	Uitleg van evt. wijzigingen in eerder gebruikte kwantificeringsmethoden	3.3
O	Referentie naar gebruikte emissiefactoren	3.3
P	Beschrijving van de invloed van eventuele onzekerheden in data	3.3
Q	Beschrijving onzekerheden	3.3
R	Verklaring conform ISO 14064-1	3.3
S	Statement mbt. eventuele verificatie	3.3
T	De equivalentie-factoren (GWP-waarden) gebruikt in de berekening incl. de bron	3.3

Tabel 3 Kruistabel ISO 14064-1

4 ENERGIE MEETPLAN

Het energie meetplan bevat een aantal vaste onderdelen voor het up-to-date houden van het CO₂-managementsysteem. Het plan is opgezet om te zorgen dat het gehele CO₂-reductiesysteem voldoet aan de eisen van ISO 50001 (het managementsysteem voor het continu verbeteren van de energieprestaties van bedrijven), ISO 14064-1 en ervoor te zorgen dat gedurende het jaar continue verbetering plaatsvindt.

De CO₂-verantwoordelijke heeft de documentatie, welke betrekking heeft op het CO₂-beleid, in beheer. Hij draagt zorg voor de kwaliteit van de data, het juist archiveren en het versiebeheer van de documenten. Hierdoor zijn de meest actuele versies altijd beschikbaar is en kunnen oudere versies eenvoudig achterhaald worden. Het beleid is om een archief aan te maken met oudere versies en deze twee jaar te bewaren. Dit geldt tevens voor de website.

4.1 PLANNING MEETMOMENTEN EMISSIES IN SCOPE 1, 2 EN ZAKELIJK VERKEER

Voor het meten van de verschillende energiestromen is een plan opgesteld. Door de grootte van het bedrijf duurt het relatief lang voor alle informatie over de verschillende emissie stromen beschikbaar is.

In de Tabel 4 is te zien wanneer energiefactoren gemeten worden en door wie en waar de informatie verkregen kan worden. De wijze waarop de verbruiken worden gemeten is de meest haalbare wijze, waarbij rekening wordt gehouden met het doel waarvoor de gegevens worden verzameld en de mate van detaillering die nodig is. De verantwoordelijke persoon voor het verzamelen van de gegevens is daarom op de hoogte van de wijze waarop deze gegevens in de emissie-inventaris verwerkt worden.

Tabel 4 Scope 1 emissies

Categorie	Meetmoment	Wie	Toelichting
Gasverbruik (in m ³ aardgas)	Maandelijks	Operations & energy coördinator	Slimme meters plaatsen op sommige locaties; Zelf de meters aflezen, i.p.v. wachten op gegevens van leveranciers. Aflezen verbruiken bij meetbedrijf Fudura
Brandstofverbruik materieel en auto's (in liters benzine, diesel & LPG)	Halfjaarlijks	Operations & energy coördinator	Facturen van het wagenpark worden opgevraagd bij boekhouding/ leasemaatschappij

Scope 2 emissies

Categorie	Meetmoment	Wie	Toelichting
Elektriciteitsverbruik (in kWh)	Maandelijks	Operations & energy coördinator	Slimme meters plaatsen op sommige locaties; Zelf de meters aflezen, i.p.v. wachten op gegevens van leveranciers. Aflezen verbruiken bij meetbedrijf Fudura
Elektriciteitsverbruik auto's (in kWh)	Halfjaarlijks	Operations & energy coördinator	Facturen van het wagenpark worden opgevraagd bij boekhouding/ leasemaatschappij
Zakelijk gedeclareerde kilometers (in km's)	Halfjaarlijks	Operations & energy coördinator	Declaraties worden opgevraagd bij boekhouding

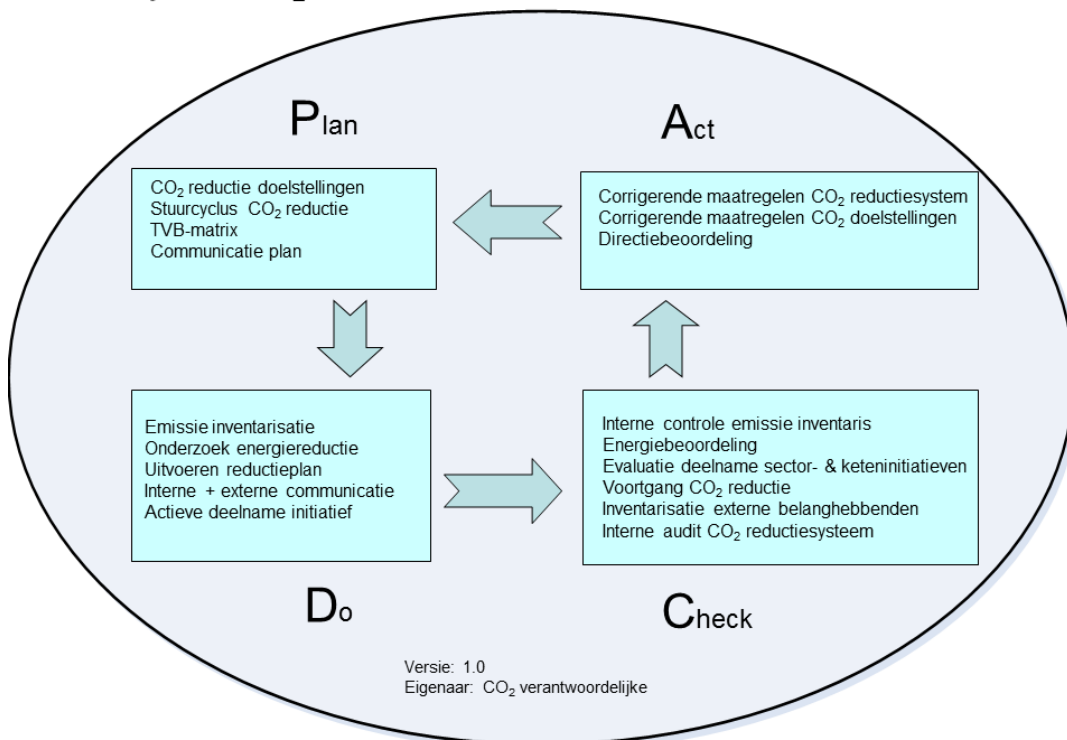
5 STUURCYCLUS

Het CO₂-beleid kent cycli van een jaar, waarin de volgende zaken geïnventariseerd worden:

- de gegevens voor de CO₂-footprint verzameld worden;
- beoordeeld wordt of de emissiefactoren nog actueel zijn;
- er significante veranderingen in het bedrijf zijn welke een impact op de footprint kunnen hebben;
- beoordeeld wordt of herberekening van emissies van voorgaande jaren vanwege deze veranderingen nodig is;
- de voortgang van de CO₂-reductie en behalen van de doelstelling bepaald wordt.

Vervolgens wordt beoordeeld of sturing op de doelstelling en maatregelen nodig is, in de vorm van het aanscherpen van de doelstelling wanneer deze (te) eenvoudig behaald wordt, of in de vorm van het nemen van extra maatregelen wanneer bepaalde maatregelen niet mogelijk bleken te zijn en de doelstelling niet gehaald dreigt te worden. Hierover wordt vervolgens intern en extern gecommuniceerd. Daarnaast wordt de nuttige toepassing van het sector- of keteninitiatief in de afgelopen periode geëvalueerd. Hieronder is een zogenoemde PDCA-cyclus weergegeven, waarin de verschillende fasen van het CO₂-reductiebeleid zijn weergegeven.

Stuurcyclus CO₂ reductie

6 TVB MATRIX

Tabel 5 geeft een totaaloverzicht van de activiteiten, planning en verantwoordelijken van het CO₂-managementsysteem.

Tabel 5 Totaaloverzicht activiteiten, planning & verantwoordelijkheden

	taak-verantwoordelijkheid-bevoegdheid	Frequentie	Operations & energy coördinator	HSE Advisor	Director HSSE	Marketing & Comm. Manager	Externe adviseurs	Directeur
Inzicht								
Verzamelen gegevens emissie inventaris	t	halfjaarlijks	x					
Collegiale toets op emissie inventaris	t	jaarlijks	x			x		
Toetsen kwaliteit & accorderen emissie inventaris	b	Jaarlijks		x				
Opstellen emissie inventaris rapport	t	jaarlijks				x		
Evaluatie op inzicht: energie-beoordeling	t+v	jaarlijks		x			x	
Reductie								
Uitvoeren onderzoek naar energiereductie	t+v	jaarlijks	x	x			x	
Bepalen CO ₂ -reductiemaatregelen	t	jaarlijks	x	x				
Bepalen CO ₂ -reductiedoelstellingen	t	driejaarlijks			x			
Accorderen van doelstellingen	b	driejaarlijks						x
Realiseren CO ₂ -reductie doelstellingen	v	continu			x			
Monitoring & evaluatie voortgang CO ₂ -reductie	t+v	halfjaarlijks	x	x			x	
Communicatie								
Aanleveren informatie nieuwsberichten	t	halfjaarlijks			x			
Actualiseren website	t+b	halfjaarlijks				x		
Actualiseren pagina SKAO-website	t+b	jaarlijks	x	x				
Bijhouden interne communicatie	t+b	halfjaarlijks		x		x		
Goedkeuren van interne communicatie	b	halfjaarlijks				x		
Goedkeuren van externe communicatie	b	halfjaarlijks				x		
Participatie								
Inventarisatie mogelijk relevante initiatieven	t	jaarlijks			x			x
Besluit deelname initiatieven	b	jaarlijks						x
Deelname aan sectorinitiatieven	v	continu			x			
Overig								
Eindredactie CO ₂ -dossier	v	continu		x	x		x	x
Voldoen aan eisen CO ₂ -Prestatieladder	v	continu		x	x		x	
Uitvoeren Interne Audit CO ₂ -reductiesysteem	t	jaarlijks					x	
Rapporteren aan directie	b	halfjaarlijks			x			
Besluitvorming over CO ₂ -reductiebeleid	v	jaarlijks			x			x

7 ENERGIEMANAGEMENT ACTIEPLAN

Dit hoofdstuk heeft als doel om aan te tonen dat Stork aan onderdelen uit NEN50001 voldoet. Er is besloten hiervoor geen apart energiemangement actieplan op te stellen omdat de eisen in de andere documenten geïntegreerd zijn. Zie onderstaand een opsomming van de eisen. Per eis is een verwijzing naar de betreffende documentatie opgenomen in

Tabel 6.

Eisen van NEN-EN-ISO 50001:

4.4.3. Uitvoeren van een energie review

- a. Het energieverbruik en de gebruikte energiefactoren moeten gebaseerd zijn op metingen of andere data.
- b. Significant energieverbruik, in het bijzonder significante veranderingen, moeten in beeld worden gebracht.
- c. Een inschatting maken van het verwachte energieverbruik van de komende periode.
- d. Het identificeren van alle personen die werken voor de organisatie van wie hun acties kunnen leiden tot significante veranderingen in het energieverbruik.

e. Identificatie van mogelijkheden om energie te besparen en het bepalen van de

NEN 50001	Documenten CO ₂ -reductiesysteem
4.4.3 a	Milieubarometer, Emissie-inventaris

p
r
i
o
r
i
t
e
i
t
e
n
.

4.4.
4.
Opst
elle
n
van
refe
renti
eka
der

- a. Basisjaar is 2019
- 4.4.5. Vaststellen van performance indicatoren voor monitoren (meten KPI's)
 - a. Beschrijven van de handelingen.
- 4.4.6. Energie doelstellingen, doelen en programma's
 - a. Het aanwijzen van verantwoordelijkheden.
 - b. De middelen en het tijdspad bepalen voor het behalen van de verschillende doelen.
- 4.6.1. Monitoring, meten en analyseren
 - a. De organisatie maakt en beschrijft de bewaking en de eisen om de gestelde doelen te behalen. Er moet een energie meetplan worden geschreven en geïmplementeerd.
 - b. De organisatie moet ervoor zorgen dat het energieverbruik en bijbehorende energiefactoren op vooraf bepaalde momenten wordt gemeten en gedocumenteerd.
 - c. De organisatie moet ervoor zorgen dat juistheid en herhaalbaarheid van de meetmethode die is gebruikt past bij de taak.
 - d. De organisatie moet de relatie tussen het energieverbruik en de energiefactoren aangeven. En zal op vooraf bepaalde momenten de werkelijke situatie toetsen met de verwachte situatie.
 - e. De organisatie moet alle significante afwijkingen van het verwachte energieverbruik documenteren, inclusief de mogelijke oorzaken.
 - f. De relatie tussen het energieverbruik en de energie factoren moeten op vooraf bepaald tijdstip worden beoordeeld en waar nodig aangepast.
 - g. De organisatie moet zijn energieverbruik, waar mogelijk, vergelijken met andere, gelijksoortige, organisaties.
- 4.6.4. Afwijkingen, verbeteringsacties en preventieve maatregelen.
 - a. De organisatie moet afwijkingen identificeren en binnen een vooraf gestelde tijdslijn verbeteringsacties uitvoeren. De organisatie moet alle relevante documentatie bewaren rekening houdend met de wettelijke termijn.

4.4.3 b	Plan van Aanpak & Voortgangsrapportages
4.4.3 c	Plan van Aanpak & Voortgangsrapportages
4.4.3 d	Plan van Aanpak & Voortgangsrapportages
4.4.3 e	Energie-audit-rapporten
4.4.4 a	CO ₂ Managementplan, H3
4.4.5 a	MVO-balans, Voortgangsrapportages
4.4.6 a	CO ₂ Managementplan, H4
4.4.6 b	Plan van Aanpak & Voortgangsrapportages
4.6.1 a	CO ₂ Managementplan, H4
4.6.1 b	CO ₂ Managementplan, H4
4.6.1 c	CO ₂ Managementplan, H4
4.6.1 d	Interne audit & zelfevaluatie
4.6.1 e	Plan van Aanpak & Voortgangsrapportages, Directiebeoordeling CO ₂ -reductiesysteem en Interne audit
4.6.1 f	Directiebeoordeling CO ₂ -reductiesysteem
4.6.1 g	Plan van Aanpak
4.6.4 a	Interne audit

Tabel 6 Documentatie per eis

8 COMMUNICATIEPLAN

In dit deel van het document wordt aangegeven op welke momenten er wordt gecommuniceerd over het CO₂-reductiesysteem van Stork Nederland.

8.1 EXTERNE BELANGHEBBENDEN EN HET COMMUNICATIEPLAN

Hieronder staan de externe belanghebbenden opgesomd: dit zijn partijen die belang hebben bij het verminderen van energiegebruik en het verminderen van de meest significante CO₂-emissies. Ze kunnen ook potentiële partners zijn om samen te werken aan CO₂-reductie. Communicatie met de externe belanghebbenden gebeurt via de website van Stork Nederland en via externe mailing.

Externe Belanghebbenden	Belang CO ₂ -beleid & Kennisniveau
Klanten (bedrijven, particulieren, overheden)	Klanten van Stork Nederland moeten kunnen rekenen op producten en diensten waarbij gestreefd wordt naar een zo laag mogelijke impact op het milieu. Stork realiseert dit door innovatieve producten aan te bieden waarbij de meest efficiënte, milieubewuste en energiezuinige oplossingen worden gezocht. Het kennisniveau is afhankelijk van het soort klant: door overheden wordt gestreefd naar duurzaamheid en daardoor wordt in aanbestedingen gevraagd naar CO ₂ beleid; bij bedrijven en particulieren leeft dit minder.
Bedrijven met certificaat op de CO ₂ Prestatieladder	Het is voor bedrijven die over een certificaat op de CO ₂ Prestatieladder beschikken, met name de bedrijven waar Stork haar diensten levert, goed om te weten dat Stork gecertificeerd is. Op basis van deze informatie kunnen zij een bewuste keuze maken voor een leverancier die zich inzet voor het verduurzamen van haar producten en diensten.
Leveranciers	Het duurzaamheidsbeleid van Stork is erop gericht om, samen met leveranciers, onze duurzaamheidsambities in de praktijk te brengen. We kijken daarbij naar de ingekochte materialen, methoden en diensten die we nodig hebben voor het leveren van onze producten en diensten.
Maatschappij	Stork heeft met haar footprint en werkzaamheden een grote invloed op de maatschappij. Als gevolg hiervan hebben we een voorbeeldfunctie en een belangrijke rol met grote verantwoordelijkheden in het reductiebeleid. Stork neemt deze verantwoordelijkheden serieus en streeft ernaar om transparant te zijn naar haar omgeving over haar duurzaamheidsbeleid.
Personeel	Door deelname aan de CO ₂ Prestatieladder stimuleert Stork bewustwording bij haar personeelsleden. Hiermee hopen we dat duurzaamheid, net zoals veiligheid, gezondheid en milieu, gezien gaat worden als kernwaarde binnen ons bedrijf.

* De externe mailing zal gedaan worden naar bedrijven die direct belang hebben bij het verkrijgen van informatie over de certificering van Stork op de CO₂-Prestatieladder.

8.2 COMMUNICATIEPLAN EN INTERNE BELANGHEBBENDEN

Interne belanghebbenden zijn de medewerkers en het management van Stork Nederland. Deze zullen op de hoogte gehouden worden via nieuwsberichten op o.a. het intranet en interne mail (CO₂ nieuwsbrief). Het management zal daarnaast betrokken zijn bij de besluitvorming van de te nemen reductiemaatregelen, de voortgang van de CO₂-reductie en overige hoofdzaken van het reductiebeleid. Via de nieuwsbrief kunnen medewerkers daarnaast mogelijkheden aandragen die geschikt zouden kunnen zijn voor Stork en/of haar klanten. Hieronder het communicatieplan van Stork.

Boodschap	Wie	Middelen	Frequentie	Wanneer	Doelstelling
CO ₂ footprint	Werkgroep CO ₂	Intranet, toolbox, nieuwsbrief, presentaties en interne mailing	Halfjaarlijks	Medio maart en oktober	Bekendheid van de CO ₂ footprint vergroten
Projecten met gunningsvoordeel	Chief Office Engineer (lokaal)	Intranet, presentaties en interne mailing	Halfjaarlijks	Medio maart en oktober	Bekendheid van de CO ₂ footprint vergroten
Doelstellingen en voortgang maatregelen	Werkgroep CO ₂	Intranet, toolbox, nieuwsbrief, presentaties en interne mailing	Halfjaarlijks	Medio maart en oktober	Bekendheid van de doelstellingen en maatregelen vergroten
Mogelijkheden voor individuele bijdrage	Werkgroep CO ₂	CO ₂ nieuwsbrief, toolbox, presentaties en interne mailing	Halfjaarlijks	Medio maart en oktober	Betrokkenheid stimuleren en aanzetten tot CO ₂ reductie
CO ₂ reductietips	Werkgroep CO ₂ en afd. communicatie	CO ₂ nieuwsbrief, toolbox, presentaties en interne mailing	Halfjaarlijks	Medio maart en oktober	Betrokkenheid stimuleren en aanzetten tot CO ₂ reductie
Website updaten	Werkgroep CO ₂ en afd. communicatie	website	Halfjaarlijks	Medio maart en oktober	Betrokkenheid stimuleren en aanzetten tot CO ₂ reductie
Publicatieplicht SKAO	Werkgroep CO ₂	website SKAO	jaarlijks	Medio maart	Betrokkenheid stimuleren en aanzetten tot CO ₂ reductie
Publicatie Milieubarometer	Werkgroep CO ₂	website milieubarometer	Halfjaarlijks	Medio maart en oktober	Bekendheid van de CO ₂ footprint vergroten

8.3 PROJECTEN MET GUNNINGVOORDEEL

Communicatie over het CO₂-beleid van Stork Nederland betreft niet alleen het beleid van het bedrijf als geheel, maar ook het beleid ten aanzien van projecten die aangenomen zijn met gunningsvoordeel. Bij deze projecten zal specifiek gecommuniceerd worden over de CO₂-uitstoot van het project als ook over de doelstelling en de voortgang in reductie. Dit zal hoofdzakelijk gebeuren via de algemene communicatieberichten van het bedrijf. Waar nodig wordt dit aangevuld met communicatie via het werkoverleg van het project. In 2023 heeft Stork géén lopend project met gunningsvoordeel. Vanaf november 2024 wordt gestart met een project met gunningsvoordeel. De projectwerkzaamheden bestaan uit: Het moderniseren en onderhouden van de objecten gelegen in en langs de Noord-Brabantse en Midden-Limburgse kanalen, inclusief de bediencentrale(s), met focus op de disciplines elektrotechniek, werktuigbouwkunde en industriële automatisering.

8.4 WEBSITE

Op de website van Stork Nederland is een pagina ingericht over het CO₂-reductiebeleid van het bedrijf. Op deze pagina wordt de nodige informatie over het CO₂-beleid weergegeven en zijn de laatste versies van de documenten terug te vinden.

Op de CO₂-Prestatieladder pagina op de website bevindt zich te allen tijde up-to-date informatie over:

- Het CO₂-reductiebeleid;
- De CO₂-footprint;

- De CO₂-reductiedoelstellingen (en de voortgang hiervan);
- De reductiesubdoelstellingen (en de voortgang hiervan);
- De reductiemaatregelen (en de voortgang hiervan);
- Acties en initiatieven waarvan Stork Nederland deelnemer of oprichter is
- Een verwijzing naar de bedrijfspagina op de website van de SKAO.

De voortgang zal beschreven worden middels het publiceren van de halfjaarlijkse communicatieberichten. Om daadwerkelijk transparant te kunnen zijn over deze voortgang, zullen de communicatieberichten minimaal twee jaar op de website zichtbaar blijven. Tevens bevinden zich op deze pagina te allen tijde de meest actuele versies van onderstaande documenten (te downloaden als PDF).

- Communicatiebericht (CO₂ nieuwsbrief);
- De voortgangsrapportage inclusief het plan van aanpak;
- Het Managementplan;
- Certificaat CO₂-Prestatieladder.

8.5 WEBSITE SKAO

Op de website van de SKAO bevinden zich te allen tijde de meest actuele versies van de volgende documenten: de actieve deelname initiatieven, de scope 3 analyses + ketenanalyses. Op de website van de SKAO dient elk document een PDF te zijn met vermelding van een versienummer, een handtekening van de autoriserende verantwoordelijke manager en de autorisatiedatum

9 PARTICIPATIE

Vanuit de CO₂-Prestatieladder wordt gevraagd om deelname aan een sector- of keteninitiatief. Het bedrijf dient zich daarbij op de hoogte te stellen van de initiatieven die binnen de branche spelen.

9.1 INVENTARISATIE SECTOR- EN KETENINITIATIEVEN

Om te bekijken welke sector- en keteninitiatieven relevant zouden kunnen zijn voor Stork Nederland, is de website van de SKAO geraadpleegd (https://www.skao.nl/initiatieven_programma). Hier is een compleet overzicht van alle initiatieven en reductieprogramma's beschikbaar. Geschikte initiatieven zijn besproken met de projectleider en het management. Aangezien Stork Nederland al aan meerdere initiatieven deelneemt, is deze informatie slechts ter inspiratie gebruikt. Jaarlijks wordt door de projectleider en het management beoordeeld of deelname aan de initiatieven nog steeds relevant en actueel is, en of er mogelijk andere geschikte initiatieven zijn die van toepassing kunnen zijn.

9.2 ACTIEVE DEELNAME

De gedachte achter deelname aan een initiatief is dat door interactie met andere bedrijven informatie kan worden uitgewisseld en in samenwerking nieuwe ideeën en ontwikkelingen op het gebied van CO₂-reductie tot stand kunnen komen. Om dit doel te bereiken, vereist de norm actieve deelname, bijvoorbeeld door deelname aan werkgroepen. Verslagen van bijeenkomsten, overlegmomenten en presentaties van het bedrijf in de werkgroep kunnen dienen als bewijs van actieve deelname tegenover de auditor. Als een initiatief waaraan wordt deelgenomen gedurende een half jaar of langer geen voortgang laat zien of actieve deelname niet kan worden aangetoond, kan de deelname worden beëindigd. In dat geval kan de inventarisatie van initiatieven worden gebruikt als bron voor het kiezen van deelname aan een ander initiatief. Stork neemt deel aan zowel bestaande initiatieven als eigen initiatieven, waarmee zij bezig is met het in gang zetten van nieuwe ontwikkelingsprojecten. Deze ontwikkelingsprojecten zijn gericht op de eigen branche.

9.3 LOPENDE INITIATIEVEN

9.3.1 *Analyse woon- werkverkeer.*

Omdat Stork op zoek is naar aanknopingspunten voor onderbouwing van haar duurzaamheidsbeleid op dit onderwerp, heeft Stimular in 2023 een ketenanalyse van het woon-werk verkeer uitgevoerd.

Doelen:

- In kaart brengen CO₂-emissies van woon-werkverkeer
- Mogelijkheden voor reductie benoemen en doorrekenen
- Gaten in data aanwijzen, ook in het kader van aankomende wetgeving

9.3.2 *Ontwikkelingsproject waterstof als energiebron in woonwijken.*

In 2020 Is deze ketenanalyses gestart. Het doel van de ketenanalyse is om de belangrijkste bronnen van CO₂-uitstoot en mogelijkheden voor CO₂-reductie te analyseren binnen de keten waar Stork deel van uitmaakt. Stork doet dit om stappen te kunnen zetten in het aanjagen en faciliteren van de energietransitie. Om de energietransitie te realiseren is inzicht in de impact van duurzame energiesystemen en samenwerking van vele ketenpartners

noodzakelijk. Deze ketenanalyse focust op de CO₂-emissies van groene waterstofprojecten waar Stork in de rol van adviseur en/of één van de uitvoerende partijen bij betrokken is.

9.4 DEELNAME CO₂ REDUCTIEPROGRAMMA'S

9.4.1 Duurzaam inkopen

Onze afdeling inkoop is gestart met de ontwikkeling van een duurzame inkoopstrategie. Deze strategie is vooral gericht op de kansen die er binnen de mogelijkheden van onze eigen organisatie zijn. Veel van de producten die wij inkopen worden namelijk op specificatie van onze klanten ingekocht. Onze klanten hebben daarbij dus een belangrijk aandeel in onze duurzame doelstellingen.

Stork heeft zich als één van de eerste partijen aangesloten bij het Manifest Sustainable Procurement. Wij kijken naar ISO 20400 en onderzoeken welke elementen we hiervan in ons eigen proces kunnen opnemen. Zodra de norm certificeerbaar is, zullen we de haalbaarheid hiervan toetsen. Zie [Sustainable procurement \(sustainable-procurement.nl\)](https://www.sustainable-procurement.nl). Het doel van dit manifest is het verbinden van bedrijven en semipublieke instanties in één community welke actief gaat bijdragen aan een duurzame inkoopketen, het behalen van de SDG's en/of de eigen duurzame organisatiedoelstellingen. Samen kunnen we immers onze in te kopen behoeften voorzien van concrete eisen en voorwaarden die ons helpen duurzaamheid in de hele keten te versnellen. De ondertekenaars van dit Manifest inspireren elkaar met actieplannen, delen hun best practices en monitoren/meten de behaalde prestaties. Namens Stork is Fleur Beijnes afgevaardigd als Supply Chain Manager.

9.4.2 Brancheplan verpakkingen

Stork heeft zich aangesloten bij het Brancheplan Verpakkingen [Verpakkingen verminderen, verduurzamen en hoogwaardig hergebruiken - Brancheplan Verpakkingen](#)

Zelf verpakken wij niet zoveel, maar onze leveranciers wel. Dit creëert veel afval.

Het Brancheplan Verpakkingen is begin 2022 opgesteld met en voor de installatiebranche en gericht op het verminderen, verduurzamen en hoogwaardig hergebruiken van de verpakkingen in de installatiebranche. De ambitie is om toe te werken naar een circulaire economie, waarbij wij het gebruik van primaire grondstoffen van verpakkingen en het verpakkingsafval minimaliseren. Hiermee dragen we bij aan de circulaire ambities van de Rijksoverheid om 50% minder primaire grondstoffen te gebruiken in 2030.

Stork afgevaardigde voor inkoop is Thijs Zanders.

Aan de werkgroep "pilots" neemt Fleur Beijnes (Supply Chain Manager) deel.

9.4.3 Inzet specialist

Stork medewerker Willem Hazenberg is onze expert op het gebied van waterstof. Zie hieronder een overzicht van zijn werkzaamheden.

Willem Hazenberg EUR ING MBA RI

Practor Waterstof in de Industrie Drenthe College	
Senior Consultant Stork Asset Management Global Subject Matter Expert (SME) Hydrogen	
Voorzitter HYDROGREENN Netwerk	
Stuurgroepslid NEN NP-H ₂ -IGO	
Gastdocent – Waterstof veiligheid HanzePro	
Stuurgroepslid WCM Waterstof onderhoud	
Coördinator NL Drenthe College in Erasmus EU Education in Hydrogen Technology Area en GreenSkills4H2	
Adviseur Green Deal H ₂ -wijken – EZK, BZK en IenW	
Regional liaisonteam NN Groenvermogen NL	

9.4.4 Hanze Hogeschool

Al jaren heeft Stork een nauwe verbinding met de Hanze Hogeschool in Groningen, we nemen deel in management programma's en begeleiden jaarlijks tientallen studenten tijdens stage of afstudeerprojecten. Daarnaast organiseren we nu jaarlijks een project genaamd Co2operatie. Hiermee verbinden we jonge mensen met relevante vraagstukken uit het bedrijfsleven en de energietransitie. Ieder jaar stellen we een andere klant centraal en in 2024 is dat Gasunie. Met dit groeiende evenement zijn we er dit jaar ook in geslaagd om Hogeschool Rotterdam aan te haken en een integraal programma samen te stellen. 200 studenten uit Rotterdam en Groningen zullen deelnemen aan dit event aan het einde van dit jaar.

9.4.5 Budget reductieprogramma's

Om deel te kunnen nemen aan deze initiatieven houdt Stork Nederland ieder jaar een budget vrij. Dit budget is als volgt opgesteld:

- Manifest sustainable procurement: Kosten die gemaakt worden door deelname aan de werkgroep vallen onder "overhead" (geen specifiek budget).
- Brancheplan Verpakkingen: Kosten die gemaakt worden door deelname aan de werkgroep vallen onder "overhead" (geen specifiek budget).
- Hanze Hogeschool: Kosten die gemaakt worden door deelname aan de werkgroep vallen onder "overhead" (geen specifiek budget).
- Activiteiten Willem Hazenberg: Kosten die gemaakt worden zijn gerelateerd aan zijn functie.